

Tid Torsdagen den 19 november 2009 kl 16.00 – 16.30

Plats Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat 30 november 2009

Petter Lindfors

Mirja Räihä Järvinen

Närvarande

Ledamöter:

Petter Lindfors (M), ordförande

Mirja Räihä Järvinen (S), vice ordförande

Helena Bonnier (M)

Katharina Gratschew (M)

Jari Visshed (S)

Berit Kruse (S)

Emilia Hagberg (MP)

Ann-Margarethe Livh (V)

Ersättare:

Sebastian Carlsson (M)

tjänstgörande

Anders Alvebäck (M)

tjänstgörande

Per Hallberg (M)

tjänstgörande

Claes Fleming (FP)

tjänstgörande

Håkan Thorén (KD)

Christer Mellstrand (C)

§ 2- 35

Maria Östberg Svanelind (S)

tjänstgörande

Bo Holmberg (S)

Gunnar Sandell (S)

Torkel Tigerschiöld (MP)

Clara Lindblom (V)

Tjänstemän:

Exploateringsdirektör Krister Schultz och nämndsekreteraren Eva Olofsson.

Vidare tjänstemännen vid kontoret Gunnar Jensen, Petra Nieto, Martin Skillbäck och Åsa Wigfeldt samt biträdande borgarrådssekreteraren Thord Swedenhammar från roteln.

§ 17

Planprogram för Västra City. Svar på remiss. Samarbetsavtal och principöverenskommelse inklusive tilläggsavtal

Dnr E2009-512-01374

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorens gemensamma utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remiss av planprogram för Västra City.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner för sin del samarbetsavtal med Jernhusen AB rörande framtida överdäckning av Västra City, Klara Strandsområdet m m, samt tilläggsavtal nr 1 till detta samarbetsavtal.
- 3 Exploateringsnämnden godkänner för sin del principöverenskommelse med Jernhusen AB och Banverket rörande överdäckning av spårområdet mellan Kungsbron och Vattugatan/ Centralbron (Västra City), samt tilläggsavtal nr 1 till denna principöverenskommelse.

Ärendets handling

Exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 23 oktober 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Petter Lindfors m fl (M) och Claes Fleming (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (S) föreslår följande:

Bifalla kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra:

Vi ser positivt på de planer som syftar till att utveckla Västra City. Men när staden planerar täta stadsdelar i de centrala delarna av Stockholm så vill vi redan i detta tidiga skede skicka med några tankar som ärendet inte belyser så noga som vi skulle vilja.

Vi anser att det är viktigt att planera bebyggelsen så att vattenspegeln inte störs av exploateringen. Vi förstår att området kommer att bli tätt bebyggt men det är ändå redan nu viktigt att tänka på ljusförhållanden, barnens miljö och att det finns grönska i området. Då är det viktigt att i planeringen tänka på höjden på husen.

Det är också viktigt att området redan nu planeras för blandade boendeformer. Det är ju så att nämnden har redan tidigt konstaterat att det är svårt att uppfylla målet med 1000 nya hyresrätter i innerstaden, då är det viktigt att nämnderna

framöver ser till att det även byggs hyresrätter.

Vi anser också att nämnderna måste redan nu beakta trafikfrågor. Det kunde vara möjligt att tänka nytt och planera några av gatorna som gågator. Området är ändå så litet att parkeringarna är lätta att nå även om några gator är bilfria.

3) Emilia Hagberg (MP) föreslår följande:

Exploateringsnämnden beslutar att i huvudsak bifalla kontorets förslag till beslut samt därutöver anföra följande:

Förslaget är mycket intressant och pekar på en förbättrad, mer mångfacetterad användning av marken i City. Möjligheten att åter öppna upp norra stranden utefter Klara sjö, tex med parker och strandpromenader, måste tas tillvara emellertid så är det önskvärt att man ökar bostadsandelen i den totala byggyta som ska skapas. Stockholms stad har inte brist på kontorsytor utan på bostäder! Överdäckningen bör i första hand göras norr om Centralstationen och det är viktigt att bebyggelsen utformats på ett sätt som tar hänsyn till Stockholms kulturhistoriska värden. I en tät stadsdel får inte behovet av gröna ytor förbises.

Även ett återinrättande av den saluhall som tidigare fanns i området bör övervägas. Eftersom området även får det i särklass bästa kollektivtrafikläget i hela Sverige bör området planeras med mycket lågt parkeringstal. Vissa gator bör kunna reserveras för gång- och cykeltrafik med inslag av grönstråk. Förutom ett effektivt nyttjande av marken innebär skapandet av en riktig promenadstadsdel med bilsnål planering att koldioxidutsläpp och risken för ökade luftföroreningshalten minimeras.

Cykelfrågorna bör beaktas ytterligare. Centralstationen utgör för många cyklister en start eller slutpunkt på cykelresan och det måste finnas modern cykelparkering i anslutning till centralen. Eftersom området ligger nära vattnet bör kollektivtrafiken med båt utvecklas.

Det är viktigt att Centralstationens läge och funktion markeras i det nya stadslandskapet.

4) Ann-Margrethe Livh (V) föreslår följande:

Exploateringsnämnden beslutar att i huvudsak bifalla kontorets beslut Västra City planeras för blandade upplåtelseformer samt därefter anföra följande:

Vänsterpartiet är positivt till en överdäckning av spårområdet. Spårområden och Klarastrandsleden fungerar som barriärer mellan City, Kungsholmen och Vasastan och utan överdäckning blir det svårt att få till fungerande samband. I Stockholm stad finns ett stort behov av nya bostäder och överdäckningar möjliggör dels bostäder på själva överdäckningen, dels bostäder i dess närhet som tidigare inte kunnat byggas på grund av buller. Det stora problemet med överdäckningar är självklart de höga kostnaderna för genomförande. En lösning är då att bygga på höjden med höga exploateringstal och höga priser på de färdiga lägenheterna.

Vänsterpartiet vill att alla ska ha råd att bo, även i nybyggda lägenheter. Vi vill

se fler hyresrätter, eftersom alla inte har möjlighet eller vilja att köpa sin bostad, och hyresrätten bidrar till en mer flexibel bostadsmarknad. I innerstaden, där hyresrätterna blivit oerhört mycket färre genom ombildning, bör det byggas framförallt hyresrätter. Vi inser att det kan bli svårt ekonomiskt att bygga hyresrätter på en så pass betydande överdäckning som spårområdet längs Klara sjö. Det finns således en stor risk att det nya området, med skyskrapor och spektakulär arkitektur, blir ett rikemansghetto och att ”vanliga” människor stängs ute från ett av Stockholms mest centrala områden. Vi vill att Västra City planeras för blandade boendeformer. Eftersom byggandet av hyresrätter varit extremt lågt under mandatperioden måste man redan från början planera för ett område där majoriteten av lägenheterna är hyresrätter.

Vi är tveksamma till att det verkligen går att skapa den ”levande” stadsdel som eftersträvas med så få bostäder som 500 i förhållande till 50 000 kvm kontorsyta.

Vi skulle vilja se utredningar på hur området kan bli ett Central Park till för alla med en överdäckning av Klarastrandsleden och grönyta ända ner till Klara sjö där strandpromenader mot Pampas marina och Västra skogen eller in mot City. Stockholms innerstad behöver fler gröna ytor och en park på spårområdet kan vara ett alternativ. Barns behov av lek- och grönytor ska genomsyra planeringen från början. Vi vill vidare se en utredning av användandet av energismarta hus som antingen är passiv hus eller plusshus och producerar egen energi. Taken kan utformas som gröna tak för odling och vistelse.

Då området är mycket väl besört med kollektivtrafik vill vi se bilfria gator och ingen parkering på gatumark. Parkeringstalet ska sättas lågt redan från början för att tydliggöra för byggherrar att området blir näst intill bilfritt. De garageplatser som byggs ska främst användas för bilpoolsbilar som ska erbjudas boende och företag i området. Cykelparkering i garage eller under tak ska ordnas i området liksom enkelriktade cykelbanor – gärna ett kombinerat gång- och cykelstråk längs Klara sjö.

Beslutsgång

Ordförande Petter Lindfors (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag. Ann-Margrethe Livh (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag. Emilia Hagberg (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Claes Fleming (FP) enligt följande:

Vi ställer oss positiva till ny bebyggelse i Västra City, där en hel stadsdel kan växa fram. Exempelvis skulle en överdäckning av spårområdet kunna innebära ett lyft för ett idag trist område. Det är dock av yttersta vikt att i det slutgiltiga planprogrammet tillföra träd och grönska. Vidare anser vi att för höga hus i området kan vara problematiskt ur kulturmiljöhänseende, varför man noga bör överväga fördelar och nackdelar vid planering av högre bebyggelse. I innerstaden ger kvartersbebyggelsens taklandskap en sammanhållen siluett med

enstaka genombrott av högre hus, något som måste värnas i den vidare planeringen av Västra City.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Christer Mellstrand (C) enligt följande:

Centerpartiet är mycket positiva till utvecklingen med höga hus i Västra City. Centerpartiet skrev en motion om detta för ett år sedan och det är glädjande att vi nu ser de första stegen stakas ut. Centerpartiet ser dock gärna en ännu högre bebyggelse. Att anlägga ett "Klara torn" eller en "Trifoliumskrapa" i området är en utmärkt idé och bör i detta centrala och kollektivtrafikhärläge vara en självklar ambition. Vidare är det viktigt att planerna för Västra city fortsätter även längre norrut.

Om Stockholm tillåts växa på höjden så minskar trycket på att exploatera parker och grönytor. I vårt förslag till fortsatt utbyggnad av Västra city överdäckas spår och vägar. Genom detta skapar vi en helt ny stadsdel med goda boendemiljöer och en mängd nya bostäder.

Vid protokollet
Eva Olofsson

Rätt utdraget intygar:
